

นิทานพื้นบ้าน

- Local tradition
- Local legend
- Migratory legend
- Sage

ลักษณะนิทานพื้นบ้าน / นิทานประจำถิ่น

- ความยาวของเรื่องไม่แน่นอน
- มักเป็นเรื่องแปลก พิศดาร
- เชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง
- ตัวละคร และสถานที่บ่งไว้ชัดเจน
- ตัวละครอาจเป็นมนุษย์ เทวดา สัตว์ หรือผีสาวงามไม้

ลักษณะนิทานพื้นบ้าน / นิทานประจำถิ่น

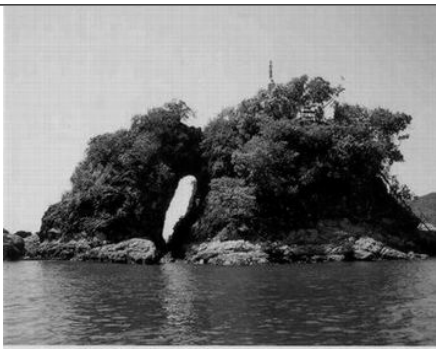
เนื้อหาอธิบายความเป็นมาของสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่น

- อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ชื่อเกาะ แหลม ทาด วังน้ำ ฯลฯ

(เกาะสาก เกาะทะลุ แหลมงอบ ทาดแม่รำพึง
วังบัวบาน)

เกาะสาก

เกาะทะลุ

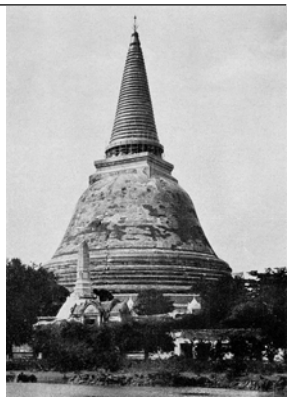
หาดแม่รำพึง

ลักษณะนิทานพื้นบ้าน / นิทานประจำถิ่น

เนื้อหาอธิบายความเป็นมาของสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่น

- สิ่งที่มีมนุษย์ก่อสร้างขึ้นมา เช่น พระปฐมเจดีย์

พระปฐมเจดีย์
เมื่อปี 2468

File IWB4 2.3.1.mp3

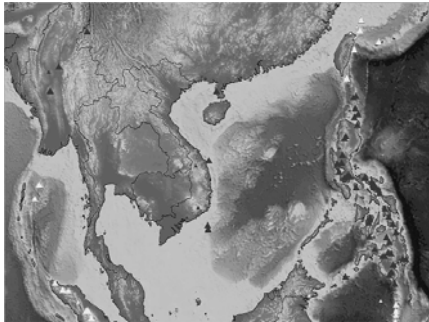
นิทานพื้นบ้าน : เรื่องเล่าอันเก่าแก่

- เหตุใดจึงมีเรื่องประเภทนี้
 - เพื่อตอบสนองความอยากรู้ของมนุษย์

นิทานพื้นบ้าน : เรื่องเล่าอันเก่าแก่

- มนุษย์อยากรู้เรื่องอะไร ?
 - กำเนิดจักรวาล (creation myth)
 - ใครเป็นผู้สร้างจักรวาล
 - กำเนิดมนุษย์ สัตว์ พืชพันธุ์ต่าง ๆ ฯลฯ
 - ปราศกฏการณ์ธรรมชาติ จันทรุปราคา สุริยุปราคา ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฯลฯ

นิทานพื้นบ้าน : เรื่องเล่าอันเก่าแก่

นิทานพื้นบ้าน : เรื่องเล่าอันเก่าแก่

ความเชื่อที่มีมาก่อนการรับพุทธศาสนา

- คนไทยมีเรื่องเล่าถึงที่มาของกำเนิดโลก กำเนิดมนุษย์

นิทานพื้นบ้าน : เรื่องเล่าอันเก่าแก่

ความเชื่อที่มีมาก่อนการรับพุทธศาสนา

- คนไทยมีเรื่องเล่าถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ
 - กบกินเดือน กบกินตะวัน
(พี่น้องสามคนทะเลาะกัน → ตายไปเกิดเป็น
พระจันทร์ พระอาทิตย์ และราหู)

นิทานพื้นบ้าน : เรื่องเล่าอันเก่าแก่

ความเชื่อที่มีมาก่อนการรับพุทธศาสนา

- คนไทยมีเรื่องเล่าถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ
 - ไฟแลบ ไฟร้อง → เมฆลากล่อแก้วรามสูร

นิทานไทลื้อ : ปู่สังกะสา ย่าสังกะสี

○ เรื่องนี้แพร่หลายในหมู่คนที่พูดภาษาไทย

- ไทลื้อ → ปู่สังกะสา ย่าสังกะสี
- ไทยวน → ปฐมกัปปี
- ไทใหญ่ → ตำนานการเกิดมนุษย์
- ไทอาหม → นิยายน้ำเต้า, การสร้างโลก

นิทานไทลื้อ : ปู่สังกะสา ย่าสังกะลี

- เรื่องนี้แพร่หลายในหมู่นคนที่พูดภาษาไทย
 - ไทเขิน → ปฐมกัปปิ, ปู่สังกะลี ย่าสังกะลี
 - ไทดำ → พงศาวดารเมืองแฉ่ง
 - ไทขาว → ย่าบม ย่าบาย - หมากเต่าปุง

ข้าวปลา หมาก้าหาง

เป็นเรื่องเล่าเก่าแก่เกี่ยวกับกำเนิดต้นข้าวของคนไท
กลุ่มต่าง ๆ

- เพื่อต้องการคำตอบว่า ต้นข้าวเกิดขึ้นได้อย่างไร
- เหตุใดคนจึงกินข้าว
- แต่เดิมข้าวมีขนาดใหญ่หรือเล็ก
- มนุษย์ได้ข้าวมาโดยวิธีใด
- ทำไมข้าวถึงปลูกได้ปีละหลายครั้ง

คนไทกลุ่มต่างๆ มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับ “ข้าว” หลากหลาย

- ไทดำ → ต้นข้าว
- อินโดนีเซีย → ข้าว
- ลาว → กำเนิดข้าว
- ฟิลิปปินส์ → กำเนิดข้าว
- ไทย → การเรียกขวัญข้าว
 ฯลฯ

	ข้อสังเกต : เรื่องเล่าอันเก่าแก่
	<ul style="list-style-type: none"> ○ น่าสนใจว่าเหตุใดกลุ่มคนไทยจึงมีเรื่องเล่าอันเก่าแก่คล้าย ๆ กัน <ul style="list-style-type: none"> - เพราะเป็นกลุ่มชนที่มีข้าวเป็นพืชวัฒนธรรมร่วมกัน

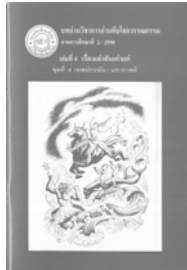
	ข้อสังเกต : เรื่องเล่าอันเก่าแก่
	<ul style="list-style-type: none"> ○ เหตุใดจึงต้องมีเรื่องอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ ความมหัศจรรย์เกี่ยวข้อง <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องอภินิหารคนมักจำได้ เพราะคนสนใจและเล่าสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุ

	ข้อสังเกต : เรื่องเล่าอันเก่าแก่
	<ul style="list-style-type: none"> ○ เรื่องเล่าอันเก่าแก่มิมีบทบาทในฐานะเป็นรากฐานทางวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละชาติมีความคล้ายเหมือนแตกต่างกัน

3 คาบถัดไปเป็นหัวข้อ เทพปกรณัม / महाकाव्य

ให้นักศึกษาอ่าน บทอ่าน เล่ม 4

- การบรรยายคาบแรก
เป็นเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับเทพปกรณัม
และมหากาพย์
- การบรรยายคาบที่ 2
เป็นเรื่องมหากาพย์ตะวันออก
- การบรรยายคาบที่ 3
เป็นเรื่องมหากาพย์ตะวันตก

กำหนดวันกิจกรรมใหม่

ชมภาพยนตร์และฟังการอภิปรายเรื่อง

Whale Rider

วันพุธที่ 24 พฤศจิกายน 2553

เวลา 13:00 – 16:00 น.

ห้องประชุมศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. ต้อย ชุ่มสาย

HB 7 ชั้น 8

